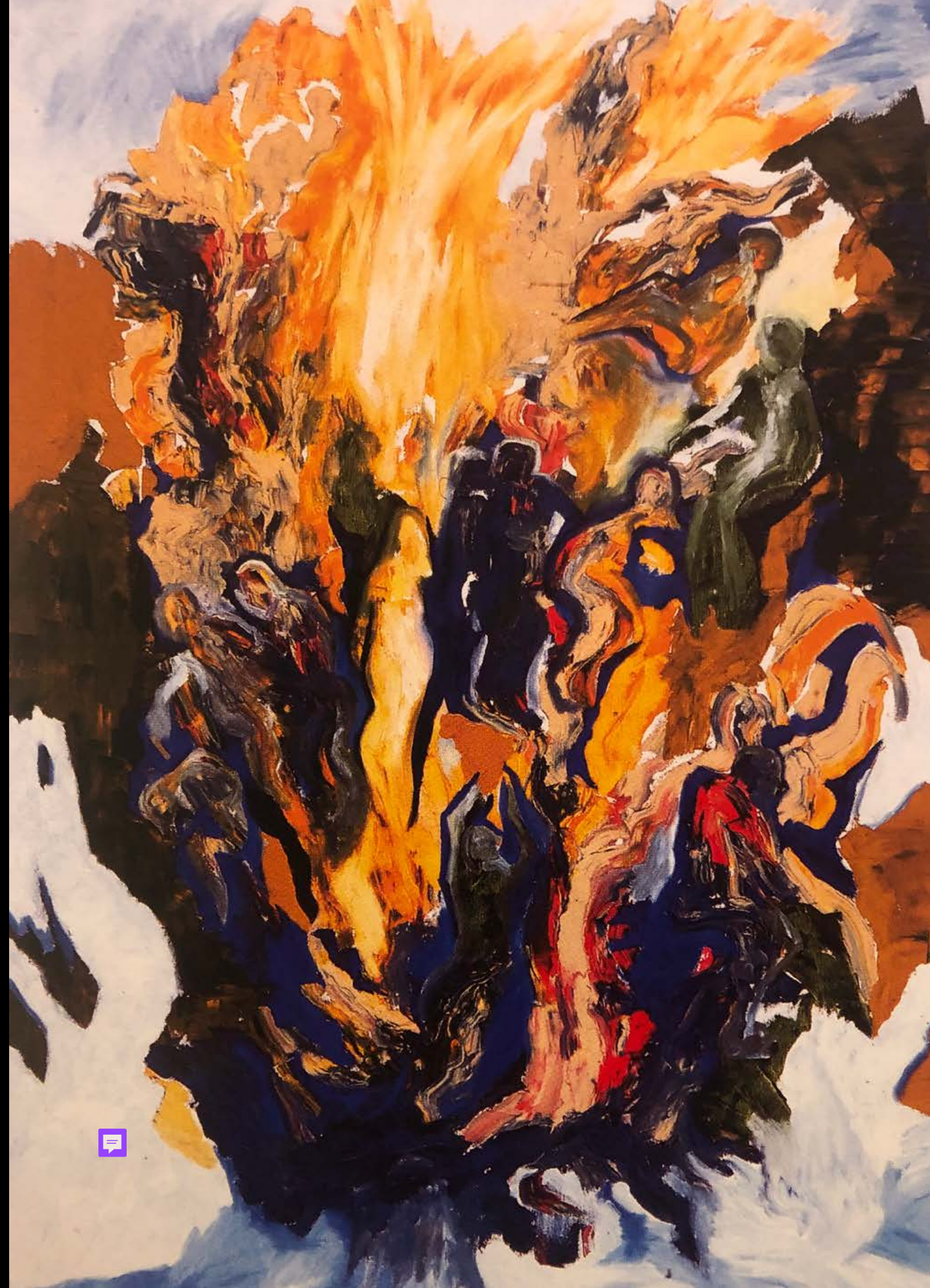

”אמנות עבורי זה החופש לתת ביטוי
למה שאני חושבת שראוי ונכון בעולם
הלא פשוט והמורכב בו אנו חיים”

”ברגע שנגעתי בבאיזמל
ובפטיש ידעתי שזהו זה
הגעתי למחוז חפציי”

”אמנות זה בדם ובנשמה מי שאמן
לא יכול בלי זה. בשנים בהן עסקתי
בהוראה ציירתי במקום לישון בלילות”

אביבה ברגר

יונתי
בחגווי
הסלע

קרדיטים

— 10 א פנימה פנים
על הסמלי והמופשט בעבודותיה

— 76 ב חיבור וניכור
על התבוננות בתופעה האנושית

— 95 ג פרא אדם
על הנוף והילדות בטבע

— 107 ד מה שנראה לעין
על תרבות וזכות הצעקה

א פנימה פנים

על הסמלי
והמופשט
בעבודותיה

”אני יוצרת מתוך מחשבות ורעיונות
העוסקים בנפש ובנשמה האנושיים ובאים
לידי ביטוי דרך סמלים ודרך הקשר שבין
צבע, קומפוזיציה ותנועה”

אביבה ברגר

אמנית רב־תחומית

זיוה לוין

“אני רואה את הפסל הסופי
כבר בתוך האבן הגולמית.
הוא כבר נמצא שם, אני
רק מגלף אותו לחופשי”
(מיכלאנג'לו)

כל הדברים שאביבה רצתה חלמה, נלחמה וכאבה נמצאים שם בתוך האבן והיא, בכשרונה הרבה, נתנה להם דרור והוציאה אותם לחופשי. אביבה היתה אשת חינוך אולם מילדות בער בה הדחף לציר וליצור. כמנהלת בית ספר, יצרה בלילות ומחמיר עברה ליצור באבן שלדבריה “האנרגיה בעוצמתה של האבן עברה אלי ונתנה לי כוחות ועוצמה ליצור”.

מכמות היצירות שהשאירה לאחר לכתה ניתן לחוות את התשוקה שבערה בה ליצור ולהנציח את הרעיונות שעלו במחשבותיה טרם נרדמה. ההשראה ליצירות היו תוצר של התבוננות בבני אנוש, מערכות יחסים לטוב ולרע, התמודדויות במצבים שונים, התנהגויות והתנהלות של קבוצות או של אירועים במדינה אליה היתה מחוברת בכל נימי נפשה.

מתוך פסקול חייה ניתן לחוש בעבודות תערובת של תשוקה, חמלה, חן וחסד שיוצרים זעקה וקול מיוחד במינו שיוצא מלב ונכנס לנשמה. האירועים האישיים והסביבתיים, נמהלו אלה באלו ויצרו תמהיל של רכות ועדינות בצד זעם, תשוקה וכעס. זהו מחול מרתק שנע ממסיקה של רוגע ושלווה לקרשצ'נדו רב עוצמה שמרעיד מיתרי לב ונפש.

אביבה יצרה בשיש, אבן וברונזה וצירה בשמן ואקוורל. הצלילה לעומק מגוון המדיות, מוביל את המתבונן בתוך הדרכים הפתלתלות מוקפות תמרורי הכונה ואזהרה כלפי המתרחש.

הרקע של אביבה כאשת חינוך העמיק בה את הדחף להשאיר לדורות הבאים אהבת היצירה ללא פשרות, דבקות במטרה ובסיס איתן של מוסר, צדק והתבוננות באמת ללא פשרות, הצטדקות וכניעה. אביבה הסתערה על עולם האמנות בתשוקה בלתי נלאית ואהבה להשתתף בסימפוזיונים, תערוכות קבוצתיות וביאנלות.

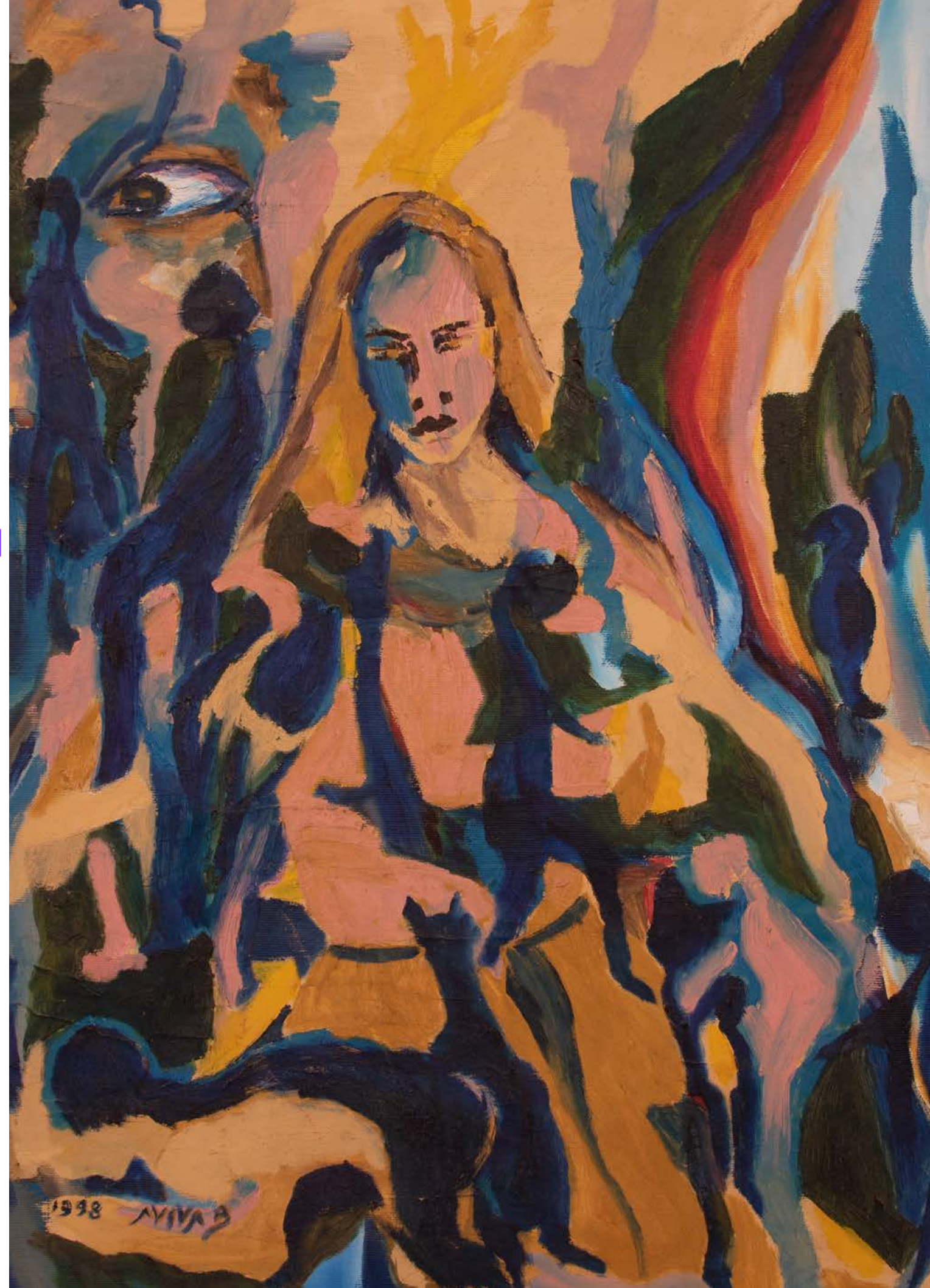
מתוך התבוננות בשמות היצירות במרחב הציבורי: חברות, דגים, ש/כונת פרחים, גקבעולים, גפנים, עובריות, לידה, צמיחה, תקוות האנושות, התחדשות, ניתן לחוש את הססמוגרף שמטלטל את המתבונן מרוך וכמיהה לעצב, כעס וניפוץ תקוות ואמונות ביחד עם תפילה לחמלה, סליחה ואהבה ללא תנאי.

1989 צילום משפחתי א'

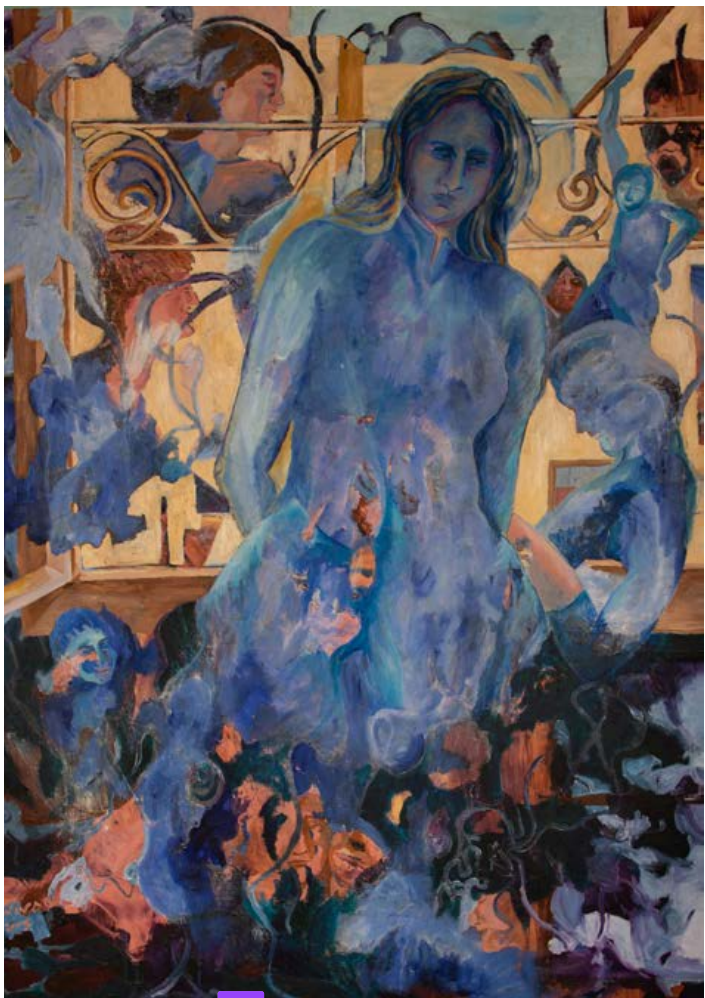
תערוכת יחיד 2005 - גלריה פיקסו, קסטרא, חיפה

”כשאני יוצרת אינני תלויה באף אחד.
העבודה שאני עושה היא מתוך בחירה. אמנם
אני עובדת תחת מגבלות וחוקים אך אני
יוצרת אותם לעצמי”

"אני לוקחת בד, מורחת עם שפכטל
 בגוונים שבחרתי ומוציאה את כל
 האמוציות שלי עליו. פתאום מתוך
 הציור מתחילות לצאת אליי הדמויות.
 יש המון דברים אצלנו בפנים שאנחנו
 לא מודעים אליהם אבל הם שם"

עולם עם מעמ קווים חדים

הציורים והפסלים של אביבה ברגר כחלון

ד"ר אביבית אגם דאלי

הציורים והפסלים של אביבה הם חלון התבוננות אל עולמה הפנימי. אם נתייחס אל החלון, כאובייקט וכמטפורה אל עולמה הפנימי של האמנית, הרי שהוא, בשונה מהדלת, משמש פתח יציאה אלטרנטיבי ויכול לתפקד כמסמל בריחה או דווקא תקווה (של פתיחת חלון אל העולם): ואכן אמנותה של אביבה יצרה גשר בין עולם פנימי עשיר אל מציאות שיכלה להיות מוצגת לכל אדם רואה. היא ראתה באמנות שלה סוג של אלטרנטיבה לחיים "הרגילים" שלה כמורה וכמחנכת וגם כמנהלת בית ספר.

וליות, תלת מימדיות. דומה כי הרקע בו מופיעות הדמויות וכתמי הצבע הרבים משתלבים עם הדמויות. כך הופכת התפאורה או הרקע לשחקן נוסף בעלילה. הדמויות כמו נודדות ותריות אחר סוג של אחיזה בתוך איזה כאוס. הדמויות שלה נראות כאילו נגזרו מעולם אחר והאמנות הייתה הדלת, או שמה החלון, שדרכו הן הגיעו אל עולמנו.

העבודות שלה מייצגות פנטזיה או מציאות סוריאליסטית שלא מתקיימת בעולם "הרגיל". סוג של המתנה ושל צפייה לקראת משהו הרחוק מן העין אך קיים בדמיונה של האמנית, כך ששוב - האמנות מהווה עבודה פתח (או חלון) אל עבר עולם אחר.

חלונות ממשיים מופיעים בכמה מעבודותיה, לעיתים כקונטור ולעיתים כאלמנט המגשר בין פנים לחוץ או להפך כאלמנט מבדיל ומגדר.

החלון מסמל אצלה גם תקווה, כמו בציור הזוג המתנשק הרכון אל החלון, ובמקביל מייצג גם חופש וסוג של שחרור.

”כשאני יוצרת אינני תלויה באף אחד. העבודה שאני עושה היא מתוך בחירה. אמנם אני עובדת תחת מגבלות וחוקים אך אני יוצרת אותם לעצמי”

חלק מעבודותיה הזכירו לי את סגנונו של הנרי מאטיס. בפרט הדמויות העירומות המרחפות באוויר הזכירו את "הריקוד" של מאטיס, אך בשונה ממאטיס דמויותיה של ברגר אינן מתחברות זו אל זו וממוקמות בחלל הקנבס זו לצד זו. עיסוקה בדמות האדם כל כך נוכח ובולט וכמעט כל העבודות שלה מציגות דמויות אדם: אפילו בתמונות הנוף מבליחה דמות אנושית כזו או אחרת.

אביבה ציינה באחד מכתביה כי הדימויים החזותיים בפסליה נובעים מהתבוננות פסיכולוגית בנפש האדם. הקיצוניות של התנועה, ההגדלה או חלקי הגוף המעוותים, נועדו לדידה לבטא את רוח הפסל, דהיינו, את הנשמה הנצורה באבן.

בעבודות הפיסול אי אפשר שלא להתייחס לדימוי החוזר של אם וילדה (או שמא ילדتها) ואף לדימויי הריון בהם מבצבץ מן הפסל - עובר. ואכן, האימהות העסיקה אותה מאוד ודנה הייתה בתה היחידה. יחד הן תפקדו כיחידה משפחתית מצומצמת עד לבגרותה של דנה. אביבה אפילו הצהירה בזמנו כי דנה היא יצירתה הטובה ביותר.

הבחירה שלה לצור באבן בשיש ובברונזה - חומרים סטביליים המקרקעים את עבודות הפיסול שלה, שהוצגו ברחבי הארץ ובפרט במודיעין, הם בעצמם סוג של אמירה: שיח ללא מילים על קביעות ועל התמקמות בעולם בו שום דבר לא קבוע. הרבה פעמים היא מותירה את האבן הגולמית כשמסביבה בוקעת הדמות שכמו נולדת מתוך האבן או השיש. היא משאירה למתבונן להשלים בעצמו את יצירתה בדמיונו. מבחינה זו עבודות הפיסול שלה מאוד שונות מעבודות הציור, המתארות לעיתים קרובות דמויות מרחפות ולאו דווקא סטביליות ואולי דווקא העדר הגימור שלהן מציב אותן בסוג של לימבו, נוכחות נעדרות.

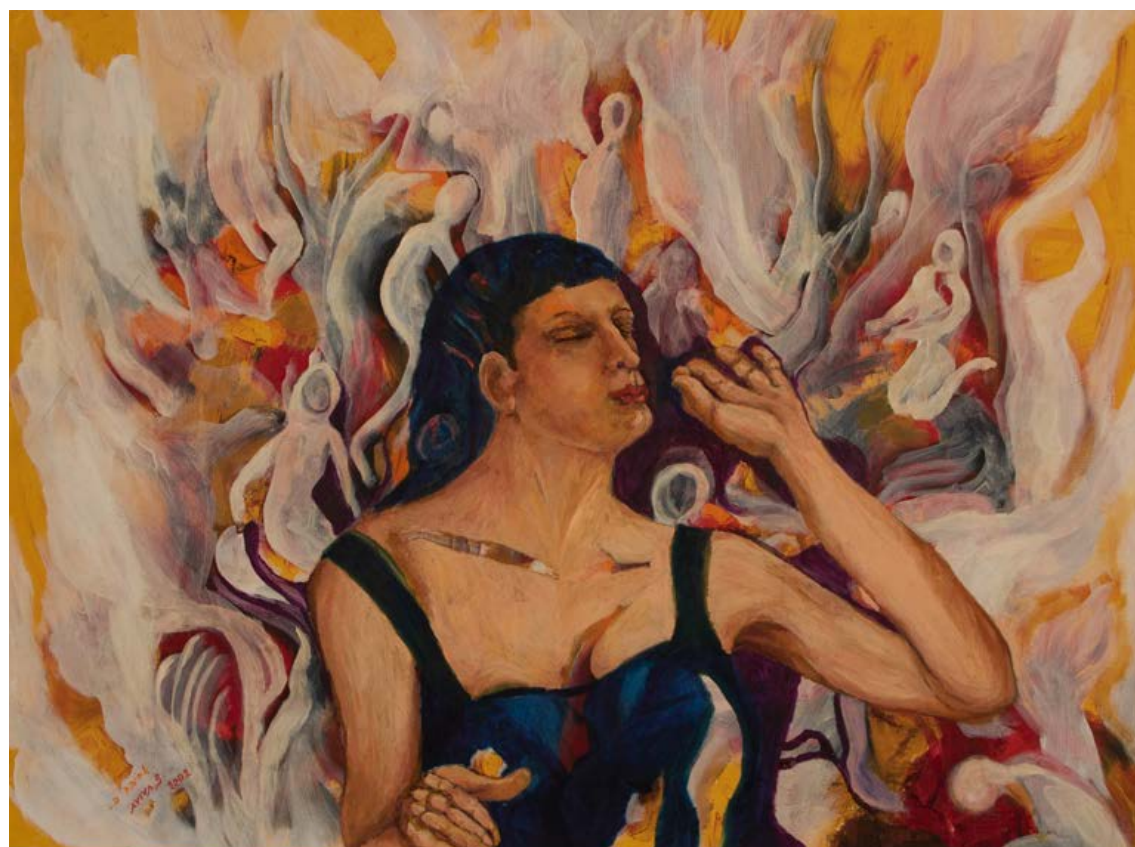
הפיסול והציור הם שתי מדיות (או שני מדיה) המשלימות זו את זו ביצירות של אביבה ברגר: הן מציגות פנים שונות ומגוונות של יצירתה. מדיום הפיסול מקרקע את היצירות שלה להקשר של זמן ומקום ומכריח את הצופה לראותן "אין סיטו" - כלומר במקום בו הוא מוצג, כלומר בקונטקסט בו התכוונה היוצרת להציגו. לעומת זאת הציור הוא סוג של מקום ללא מקום: קיים בכל מקום בו הוא מוצג ומשנה את ההקשר על פי מיקומו. בשתי המדיות הנושא המרכזי הוא האדם כי אנשים תמיד העסיקו את אביבה, אם היו אלו תלמידיה בבית הספר, או אנשים בסביבת מגוריה.

השינוי שעשתה בחייה והמעבר מעולם החינוך אל עבר עולם האמנות בגיל מבוגר הוא מעורר השראה וממחיש כי תמיד אפשר להגשים חלומות, גם בגיל מבוגר ואפילו לאחר המוות: יצירותיה עדיין חיות ובוטטות ויש בהן תנועיות, אקספרסיביות, תשוקה ומידה רבה של חיות (vividness), אביבה - כשמה כן היא.

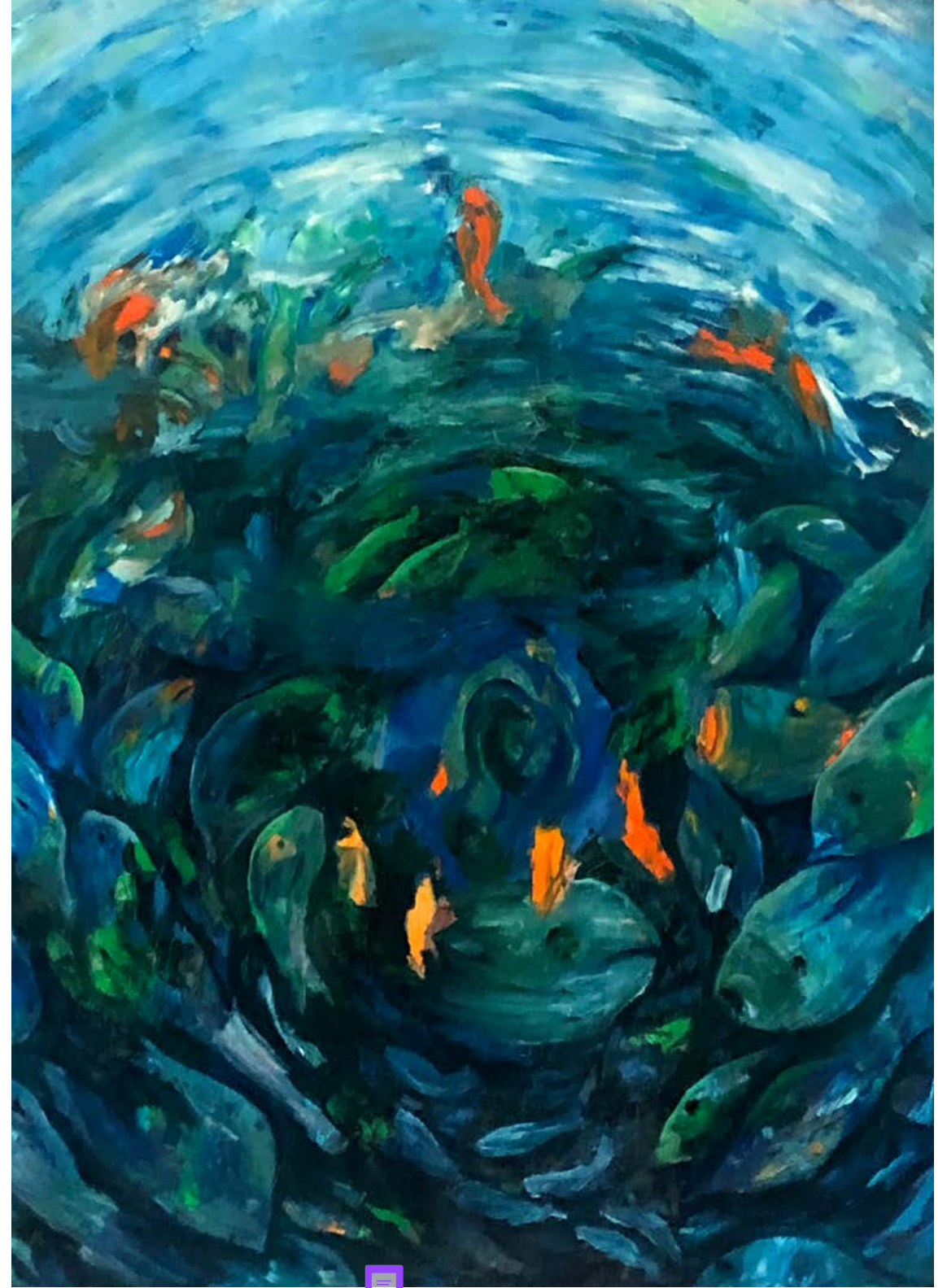
ידימויים שיצרתי החוזרים ונשנים בעבודותיי מבקשים ליצור שפה סימבולית ולגעת דרך הנגלה במשמעות עמוקה יותר, נפשית ורגשית שמעבר לנראה"

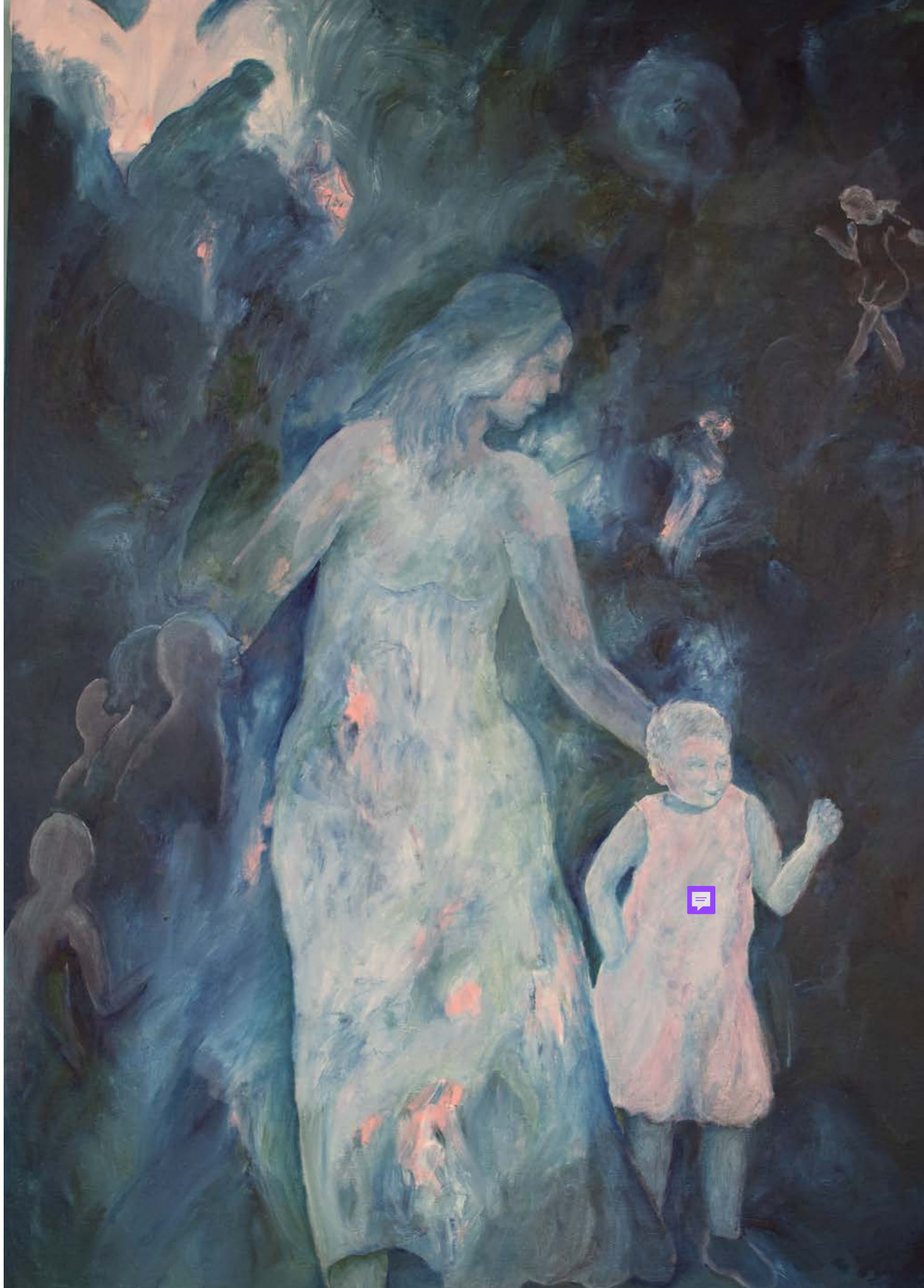
י"היצירה שלי מתפתחת מתוך דחף פנימי עז הקיים בתוכי כתוצאה לפנימיות, לאישיות שלי ולסביבה בה אני חיה והשפעותיה עלי. תוך כדי היצירה היא מספרת ויוצרת יחד איתי את הרעיון, התחושה והסיפור שרציתי ליצור"

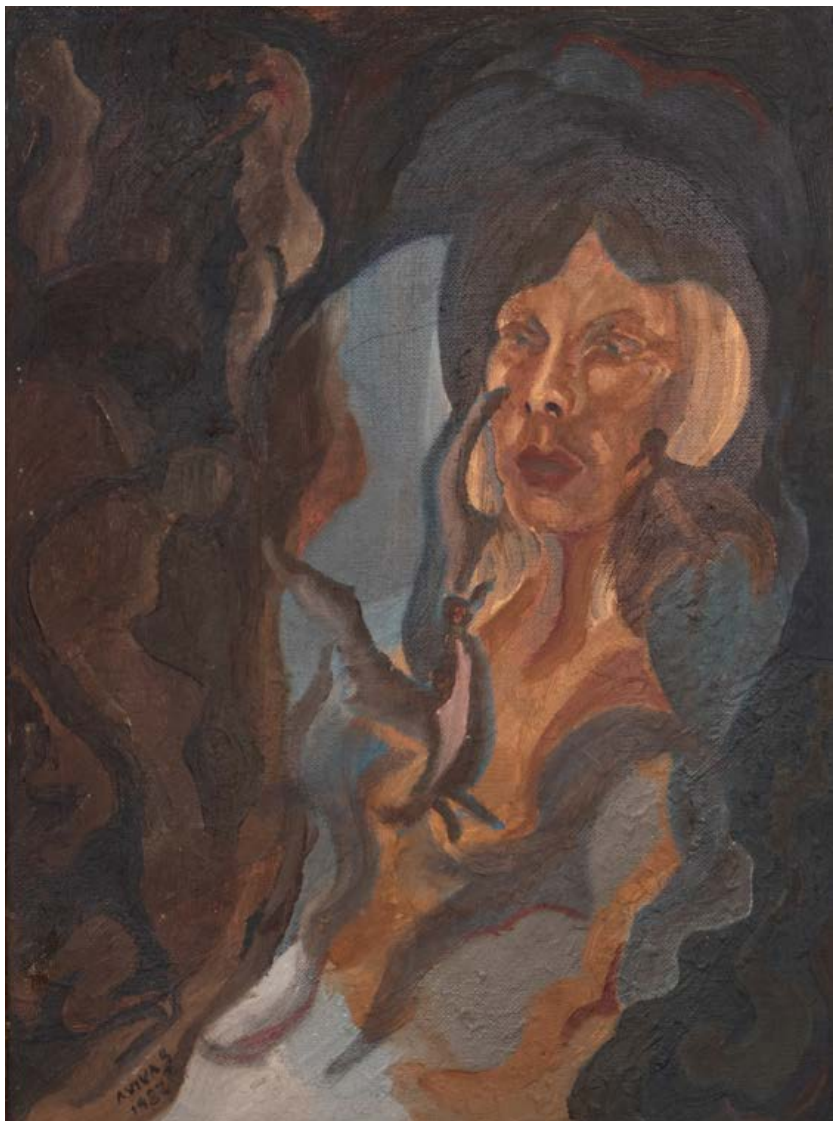
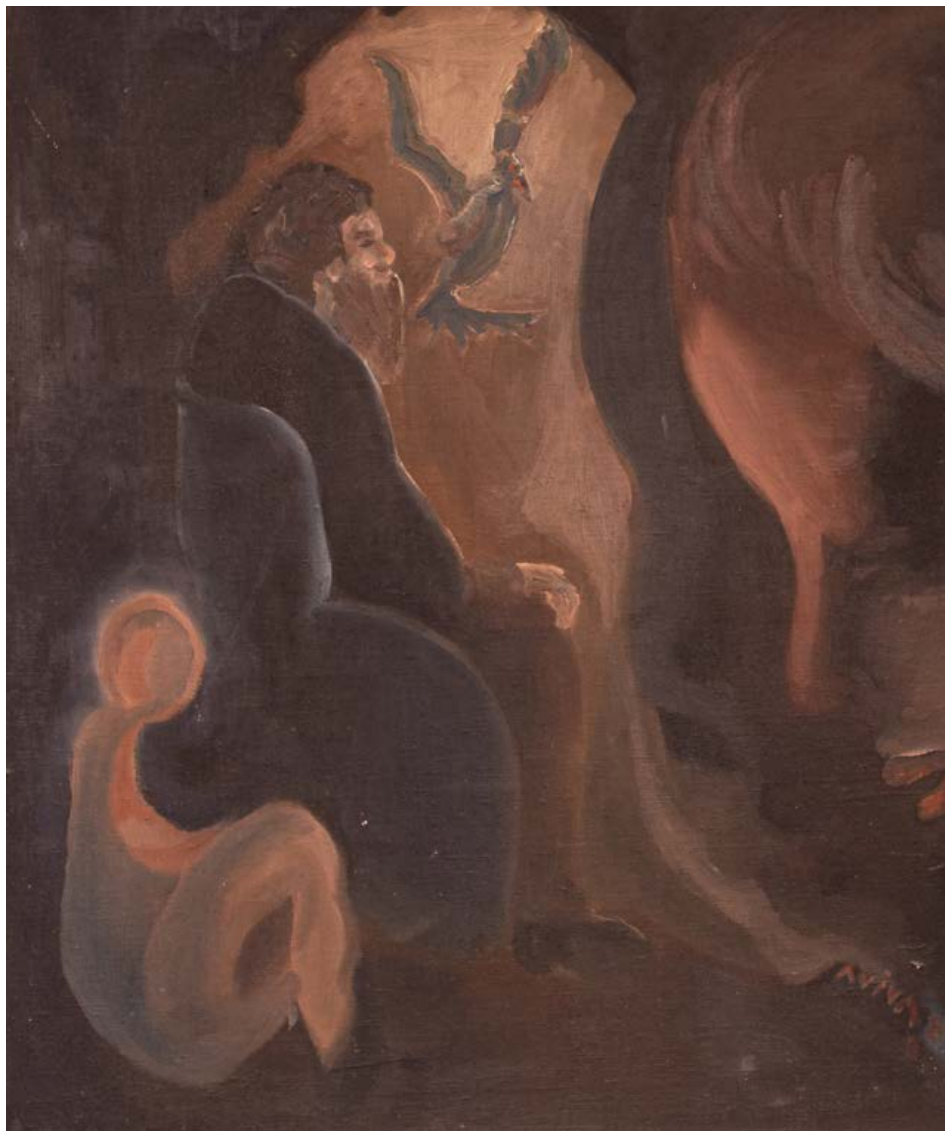

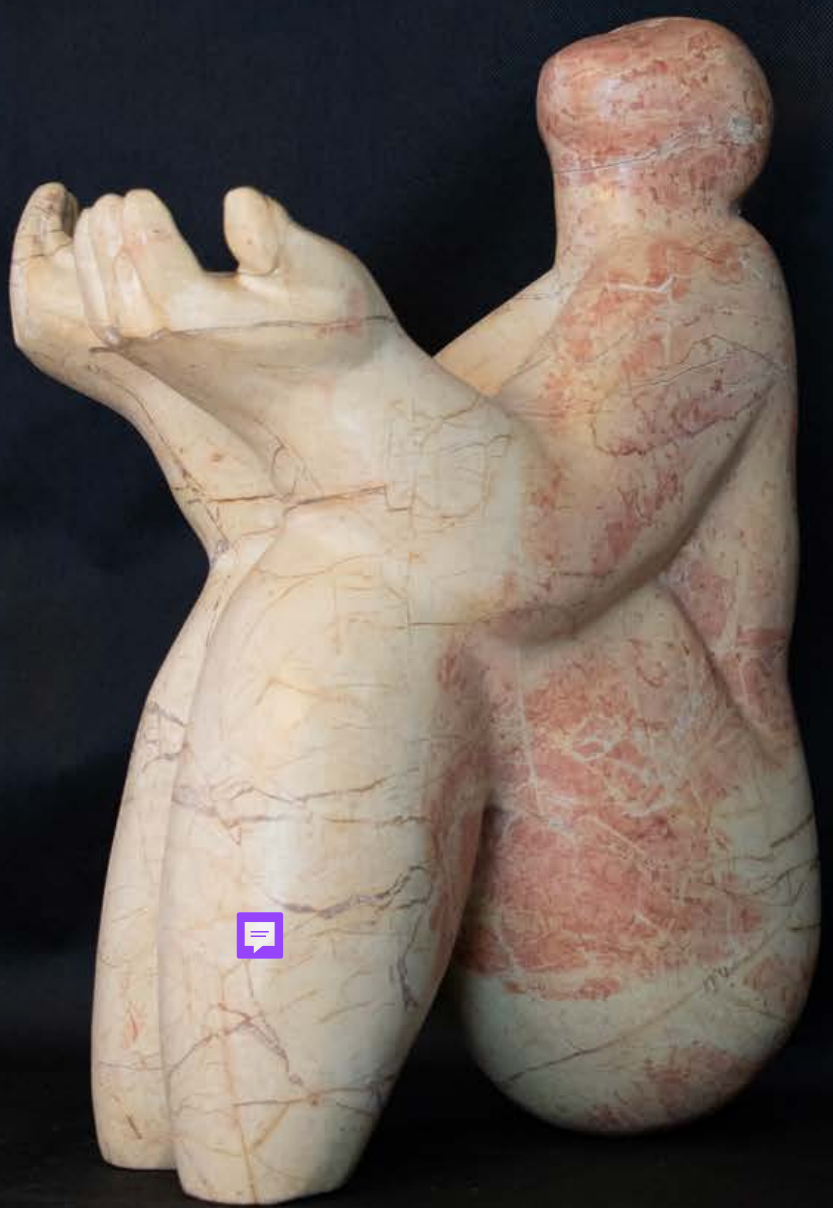

"אני יוצרת ממעמקי הנפש דברים שהיו אצורים
בי שנים רבות. דברים שיש בהם אמירות:
מסורת של העם, מערכות יחסים בין אנשים
ברמות הפיזיות והנפשיות, אמירות פוליטיות
בנושא מלחמות ישראל והטרור"

יש אש ואפלה בחלומות שלך

הסתכלות ביצירות אמנות
של אביבה ברגר ובה

צרויה להב

עולם של כתמי צבע פסטליים: כחולים, ירוקים, כתומים, ורודים, תכולים, אדומים, ארגמניים, כמעט שקופים, שחורים, אפורים לבנים, סגולים, כתמי טורקיז, הבהובי צהוב. יש כאן דמויות. הן לא מתגלות מיד. חושפות את עצמן בכתמים, בזמן שלהן, הנה, אחת ועוד אחת, הנה עוד, גם כאן, בכל מיני גדלים, פנים שהם פנימיות ערומה, מוזרה, מדברת, של מה, אולי בני אדם, חיים, מתים, מי אלה, יש גם יצורים לא מוגדרים ממש, אולי כולם ישויות שמופיעות מהאין ונוכחות פה כמו מקהלה אילמת, מקהלת יחידים מהדהדת ונעלמת בעולם הכתמים הפלאי הזה, המלא מוזיקה. מוזיקה של מה. מנגינות פשוטות של יער עבות מואר? קרעי חלל תחום? באר אינסוף?

— מה את שומעת, אביבה?

אביבה לא עונה. היא עוקבת אחרי הילדה. מלווה אותה. ילדה לבנה בשמלה לבנה. כמעט. למעט כתמי שייכות שאור דרוך מרככך אותם.

— למה דרוך האור?

הילדה, חלומה, יפה וחמודה כל כך. תמה, קווצות שיער לבן נופלות לה על המצח, מעטרות לחי עגולה וקוי צדודית שלא מתמסרת לעין. הראש המושלם מופנה קדימה בשאלת שיחה סקרנית, ועל גב השמלה, גב הילדה, מונחת צמתה עבה וארוכה, מקושטת בשתי עניבות פרפר גדולות של ילדה טובה ומחונכת. על שכמתה הימנית, בצד המותן השמאלי, במרפק הימני ומתחתיו, מתנועעים בלי תזוזה ארבעה כתמים בצבע דם. אלה פצעי יריות? הילדה משוחחת. רואים את זה בשפת הגוף הרוכן קדימה אל דמות איש מבוגר שיוצא אליה מן האוויר שמאחורי סבך כתמי הצבע, יד ימין שלה

עסוקה במחווות שאלה או מחשבה שאין ממנה מנוח. דמות האיש, לבנה כמורה, משדרת רוח, מקשיבה לה, בודאי אומרת לה דברים שמאוד נחוץ לה להבין. אולי בשביל זה היא באה הנה, לראות את פני האיש המטושטשים, חתרה לבדה, בעצמה, ביער הצבעוני הרוחש תנועות חיים ומות. היער חיכה לה, היא יודעת שתמיד מחכים לה כאן ופה היא תיפגש עם האיש הרך, הלבן, שאפשר לשאול אותו, לדבר איתו, לספר לו הכל, כי הוא דובר אמת ובאמת רואה אותה.

— האם היא יודעת של מי העיניים שמתבוננות בה ככה, בעמקות נדיבה? מעליהם, בקו מתלכסן אל הפינה השמאלית העליונה של עולם היער, מביטה בהם דמות אישה מבהילה בעיני קרח צולפות, מאשימות.

— מי זאת, אביבה? אביבה לא דיברה ולא מדברת על עולמות האמנות שלה. היא חיה בהם בשלמות, חופשייה לנפשה, מניחה להם להיווצר ולהיות מה שהם בלי צורך בתיווך. ודמות האישה שעיניה נצנוץ נורא שבה ומופיעה בהם. בלי רחמים. לא מוותרת.

להבנתי, זאת התחלת הסיפור. אפשר כמובן לחפש ולמצוא אותה כבר בעבודות האמנות הרבות שאביבה יצרה קודם, במשך שנים, אבל מכאן מתחיל המעקב שלי אחריה. אולי כי זה הציור הראשון שלה שראיתי, תלוי במלוא מידותיו, גלוי לאור הנכון, צבעוני ופלאי, בבית חברתי דנה ברגר. והיא הובילה אותי אליו ואמרה בחיוך גדול של ילדה גאה: תראי. אמא שלי. אני מצטערת שפספסתי את האפשרות להכיר אותה, אבל הנה, אביבה היא האמנות שלה ואני מתבוננת בה עכשיו כשהיא במסעות היצירה, כשהיא לומדת אותה כמו את עצמה, מחויבת, פורצת, הרפתקנית, נודדת משפה לשפה, מסגנון לסגנון, מהשפעות של סזאן והאימפרסיוניסטים, למודרניזם הרוסי, דאלי, שגאל, אולי קנדינסקי המוקדם. רישומי עפרון ופחם, רישומי מכחול, אקוורלים, צבעי שמן על קנבס, קולאז'ים. בפיסול באבני סלע, בשיש, בארץ ובעולם, היא נאבקת בחומר הקשה בחיפוש קדחתני, חוצבת בו באנרגיה שמעבר לכוחות הגוף הפיזי, חייבת לשבור קירות. לעוף. לנחות ולגבש מחדש.

העבודות הסוחפות ביותר שלה לטעמי הן אלה שמתקיימות בעולמות המסתורין והחלום. היא צוללת כאן למעמקים, מאירה אותם באפלה בזרקור של תאורה זוהרת ומעלה אותם לקנבס, משולהבת, בתנופת תשוקה: כישוף. איך יודעים מי מכם יצר את מי, אביבה? את אותו או הוא אותך היוצרת? כי הוא חי, הכישוף, לגמרי חי, פרוע, מתנועע בסצנות ששניכם המחזתם בצבעוניות עזה, גועשת, בלי שמץ של הצטנעות מחונכת היטב, חוגג את החופש להיות מצולות ומצלמה, לגלות ולהסתיר ביד בוטחת, בשליטה מודעת לכוחה, להשתעשע, להיות עצמו, להיות את ופנימיותך המבקשת להיראות.

"אמא שלי", דנה סיפרה לי, **"היתה אישה שמורה מאחורי חומות, שהמוטו שלה הוא שמהח וחקי הצל שתוקים בה"**. בתם היפהפייה, השובבה והמאוד מוצלחת של ניצולי השואה ז'ניה (אוגניה) ומילק (שמואל) פטרזיל, ציירה מילדות, קראה בלי סוף, מלאה מחברות בכתיבת שירה וסיפורת וידעה שהיא אמנית, אבל נשלחה ללמוד הוראה. "קודם תרכשי מקצוע". ככה זה היה אז. והיא אכן היתה מורה, אחר כך מנהלת בית ספר, אם גרושה לבת יחידה, הן היו כלים שלובים, ועם כל האחריות שעליה, העומס ושתלטנות הלו"ז, אביבה ציירה. כל הזמן ציירה. אחר כך הגיע הפיסול. בעשרים השנים

הערוכת יחיד
גלריה פיקסו, קסטרא, חיפה

האחרונות זה היה הפורט, והיא התמסרה אליו בהתלהבות העמלנית שלה, מכוונת מטרה, נוסעת בארץ ובעולם, עובדת בחוץ, במקומות פתוחים של טבע, לצד פסלים ופסלות קולגות, באוויר הטוב והחופשי שהיא כל כך זקוקה לו. והפיסול הביא לה את ההכרה בה ואת ההצלחה.

כשנסענו, דנה ואני, לסטודיו שלה, שאוכל לראות לייב כמה שיותר מהעבודות, הפלגנו בשיחה עליה ובתובנות: מלא מעט בחינות היא חיתה לבד, מאומנת ומיומנת בהישענות רק על עצמה. ילדה שלא באמת היה איתה מישהו שנתן מענה לצרכי הנפש הבסיסיים שלה, ובחטרונם של מי שיכולים לעזור לה נוצרה בה הבנה לא מוגדרת, מתקשחת: היא צריכה להרחיק את הצרכים האלה, להתעלם מהם ומהציפיות הכי אלמנטאריות ממי שאמורים להקשיב לה, ולסמוך רק על עצמה. עדיף זה על פני האכזבה, הריק, העלבון שאין לו תקנה. זאת האישיות וככה היא התפתחה. זאת האישה: הישרדותית. חזקה. עצמאית. נאחזת במערכות הגנה, לא רוצה בקשר עם העבר, לא משתפת במהויות שלו.

מהתצלומים שדנה הראתה לי ניבטת אמא שלה, יפהפייה מוארת, ג'וני מיטשל כזאת, פרחנית ומקסימה וחמורה, בריכוז עמוק שהיא לא תרשה להפר, בקלות או שלא בקלות.

— והאבות, אביבה? עולמות האמנות שלה מלאי תשוקות ופחד להרפות אחיזה.

שני חלקים מובהקים מובדלים זה מזה נכנסים זה לתחומי של זה, מסעירים זה את זה, נאבקים בקרבות שליטה בוערת. את חלוקת מבנה העולם הממוסגר כאן, שצועק את עצמו בעוצמות חשיפה גבוהה, תובענית, אפשר לראות כשני חצאי שלם שאין ביניהם חציצה והם למעשה היפוכי אותו נושא, אש ואפלה. אלה לא באמת היפוכים, ובודאי שלא במה שמתחולל לנגד עינינו בחלל החלום הזה שהוא מופע מחול, לכאורה פראי, לכאורה פרוע, אבל מתוזמר בהוראות מדויקות של קומפוזיטורית כוריאוגרפית מנוסה: ציפור האש.

החצי העליון נשלט על ידי אפלה. באוויר השחור חגות לשונות אש. אפשר היה לומר שהוא עולה בלהבות, אבל לא, זה גשם זלעפות בוער, טס מכל הכיוונים לכל הכיוונים בשלהבות מתעופפות וגיצי דלקה - אור לוהט, מסוכן, שלא מאיר את כובד החשכה. העיניים הצופות מחפשות את מקורות הבערה ומנחשות אותם במהירות בחצי התחתון של חלל המופע, אבל הדמות הכהה שבמרכז - לא מתבלטת, נספגת בחשכה הנוצרת או יוצאת ממנה - קוראת לה, לעיניים. עוצרת אותן, דורשת מהן מיקוד כשהן רצות לכאן ולכאן, רוצות להספיק, לראות עוד, לקלוט, להבין, לאבחן. בשביל מה לנו רצינאל אם אי אפשר לשלוט בו.

הדמות ממגנטת אליה. לא נראה שהיא מתכוונת לזה. היא שם. היא נוכחות. מואפלת, בשיער עורב שמכסה את המצח עד שורשי האף, וממסגר - עבה, עד

מתחת לצוואר - את הקלסתר. אין לזהות בדמות אישה או גבר, צבעי האפור שחור שלה נתחמים בהינף קל של שרטוט מכחול רק כדי לסמן מתווה ראש נוטה מעט הצדה, הבעת תווי פנים שלא מדקדקת בפרטים, עיניים שקועות מאוד וקו כתפיים. האם היא צומחת מהכתמים הבהירים שמתחתיה? עולה מביניהם? או שהם קיימים כאן כדי לטשטש אותה? האם היא מחזיקה בהם? בכתם הלבן האמצעי שבמהומת החשכה חוזרים ומופיעים שוב פני האישה המבהילה, בצדודיתה החדה ובמבטי צליפת הקרח, עיניה הנוראות לטושות אל החצי התחתון של המופע. מה היא רוצה. לאן מכוון האופל הפולש. אחרי מה היא בולשת בלי להרפות.

בשני כיווני ההסתכלות, שניהם מעל למתרחש עכשיו למטה, שלה - דמות האישה המאשימה, משליטת הפחד - ושלנו, העיניים הצופות מבחוץ במה שמתחולל כאן, נראית בצד ימין ירך בגווני ורוד רך, מְשִׁי. הירך נפתחת בזהירות מעט הצדה, כשהברך שמתעגלת בהמשכה מסתירה את מורד הרגל. הירך השמאלית רק נרמזת פה בפריים, ומה שניתז על הימנית בא מהרתיחה הוולקנית בניהן. בעומק עומקים שואגת מיניות משוחררת לחופשי, מתפרצת בעושר חי של כתומים, חומים, צהובים, ורודים, זהב רקוע, שחורים ולבנים ואדומים, ענני עשן מאפירים ואור בהיר, זורח. שתי דמויות - אישה יושבת אסופת רגליים, כתם צל שחור על כתפה ופניה אל הגבר שלצדה, הוא שולח אליה זרוע, צוחק ולא מביט בה - משורטטות בלב התגעשות הלבה בקוי מכחול לבנים דקים. לשמאלם בוקעים פני אישה נוספת מקצה החשכה והבזקי לשונות האש. היא נראית כמו אחותה הטובה והידידותית של הדמות המבהילה, והיא פונה אליהם, עיניה עצומות ופיה הפתוח מדבר או שר.

— מה היא אומרת? מה היא שרה? ומאיפה מתחיל ומתלקח מופע החלום הזה? משתי הדמויות, האישה האסופה והאיש הצוחק שנוגע בזרועה בלי להביט בה? מפני האישה עם הפה הפתוח? היא זאת שקוראת לשניהם להתעורר אל התשוקה? ומה באמת מעיר בעומק העומקים בין הירכיים את המיניות הכתומה המשוחררת, ששולחת לשונות אש ומבעירה את עולם החשכה? יכול להיות שזה בכלל ההפך? האפלה גשומת הגצים, ובמרכז הדמות הכהה, האנדרוגנית, הן שמציתות תשוקות בלשונות דולקות?

ומתי אכתוב על ציור השמן החביב עלי, תמונת הריקוד הסזאני אימפרסיוניסטי - העליז, בעירום רך, קל תנועה על הדשא, בין כנפי ציפורים גדולות יפות צבעים ומתחתן? ועל עוד מיצירות האמנות החלומות שלך, אביבה? הכתומות, הכחולות, החומות, שחדות חידות בצבעוניות של משבי רוחות הנפש, להט וקור, בסצנות חיבורים וקטיעות, כינוסי ילדים שהיו ועוד לא נולדו, וכולן מדברות בשפת הכאן הגלויה ובשפות כישוף מוצפנות שרק את שומעת.

היא אומרת שזה בסדר. נשאיר לאחרות ולאחרים לכתוב על מה שלא כתבתי. לעת עתה היא מסתפקת בהסתכלות הסקרנית שלי באמנות שלה ובה. בסטודיו, בין המון העבודות והפסלים שכבר עברו מיון לקראת התערוכה, דנה מזכירה לי שני משפטים שכתבתי פעם בשיר משותף שלנו: "יש אש ואפלה בחלומות שלי. / אני לא שוכחת".

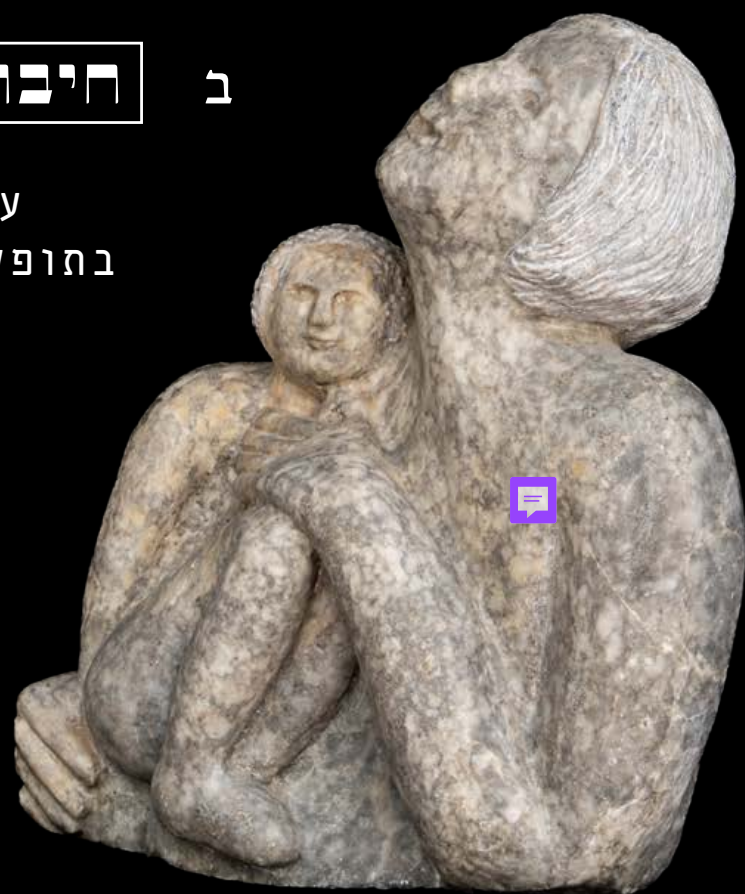
”כשאני מפסלת ומציירת אני מונעת
מהתבוננות פסיכולוגית על נפש
האדם. הקצנה של תנועה, הגדלה
ועיוות של חלקי הגוף קיימים על
מנת לבטא את הרוח שבאבן”

חיבור וניכור

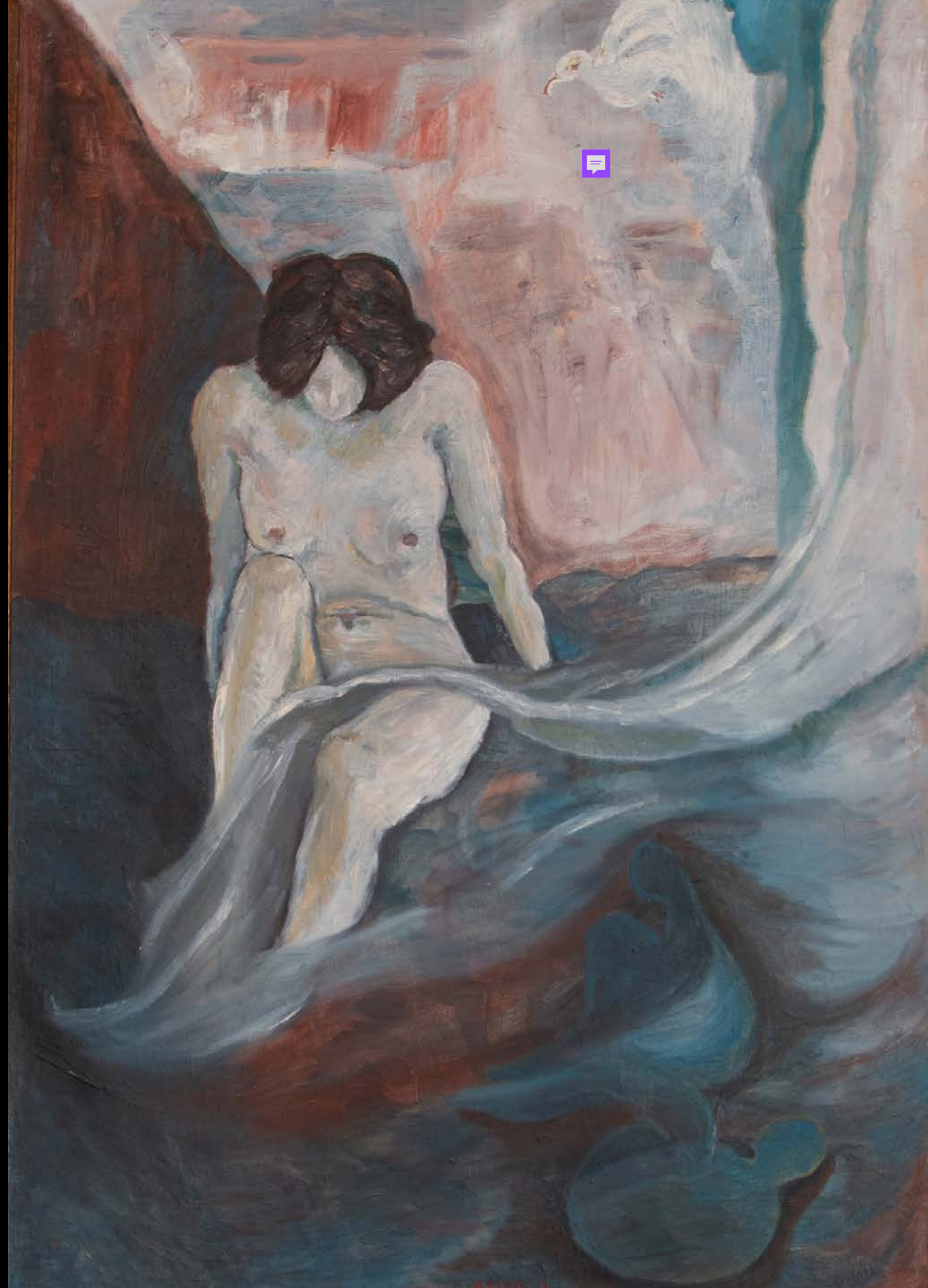
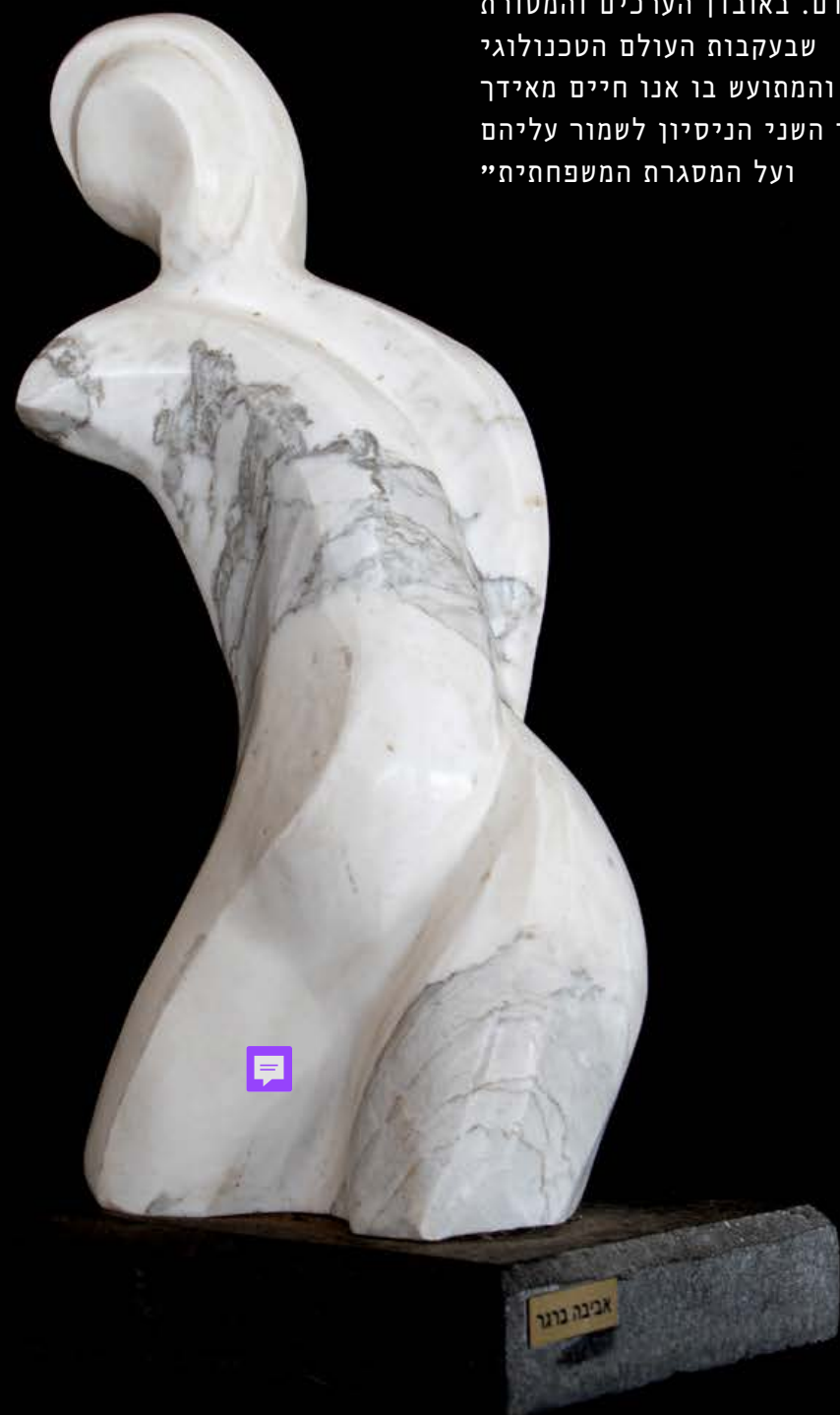
ב

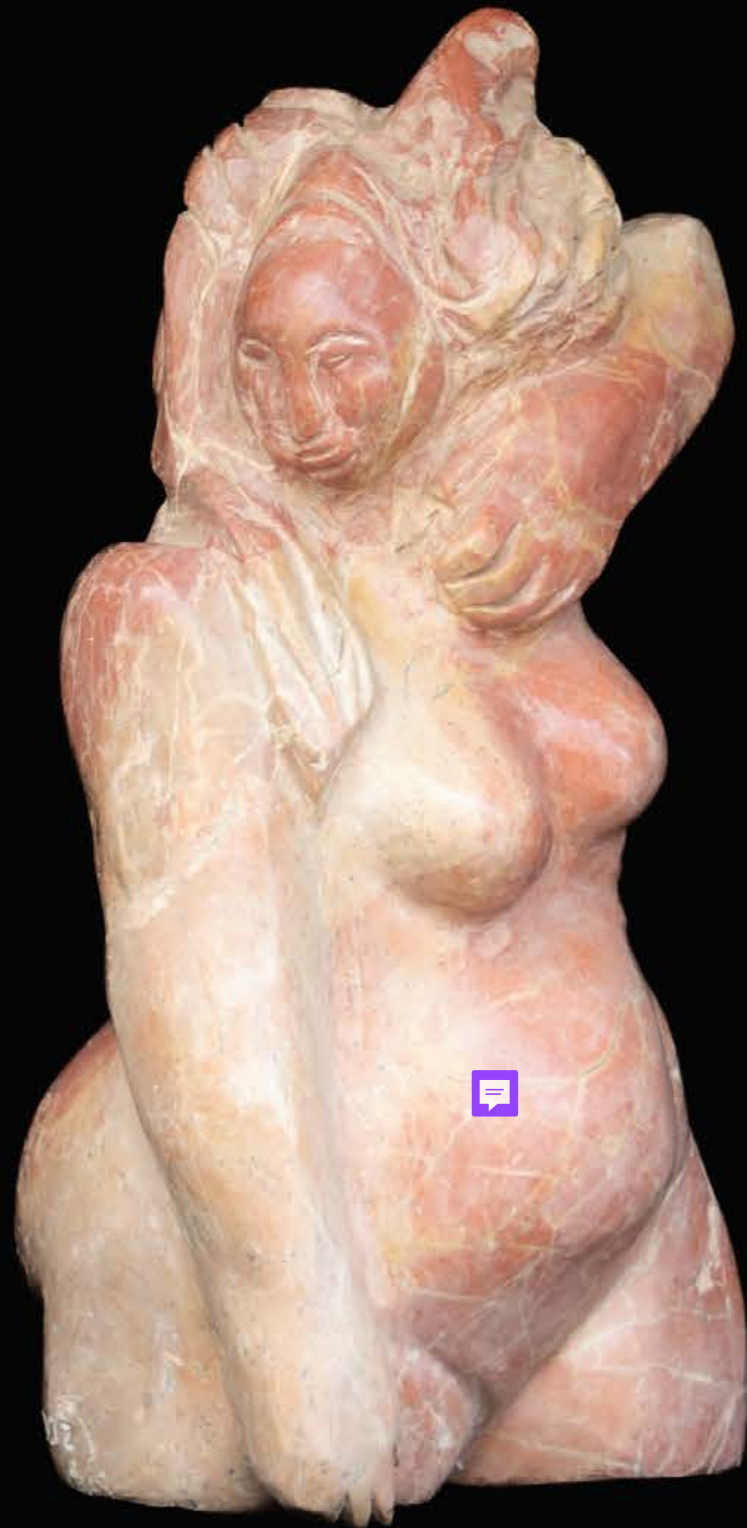
על התבוננות
בתופעה האנושית

י"ביצירה שלי אני עוסקת בסתירות
קיומיות. בחיבור ובניכור בין בני
האדם. באובדן הערכים והמסורת
שבעקבות העולם הטכנולוגי
והמתועש בו אנו חיים מאידך
ומהצד השני הניסיון לשמור עליהם
ועל המסגרת המשפחתית"

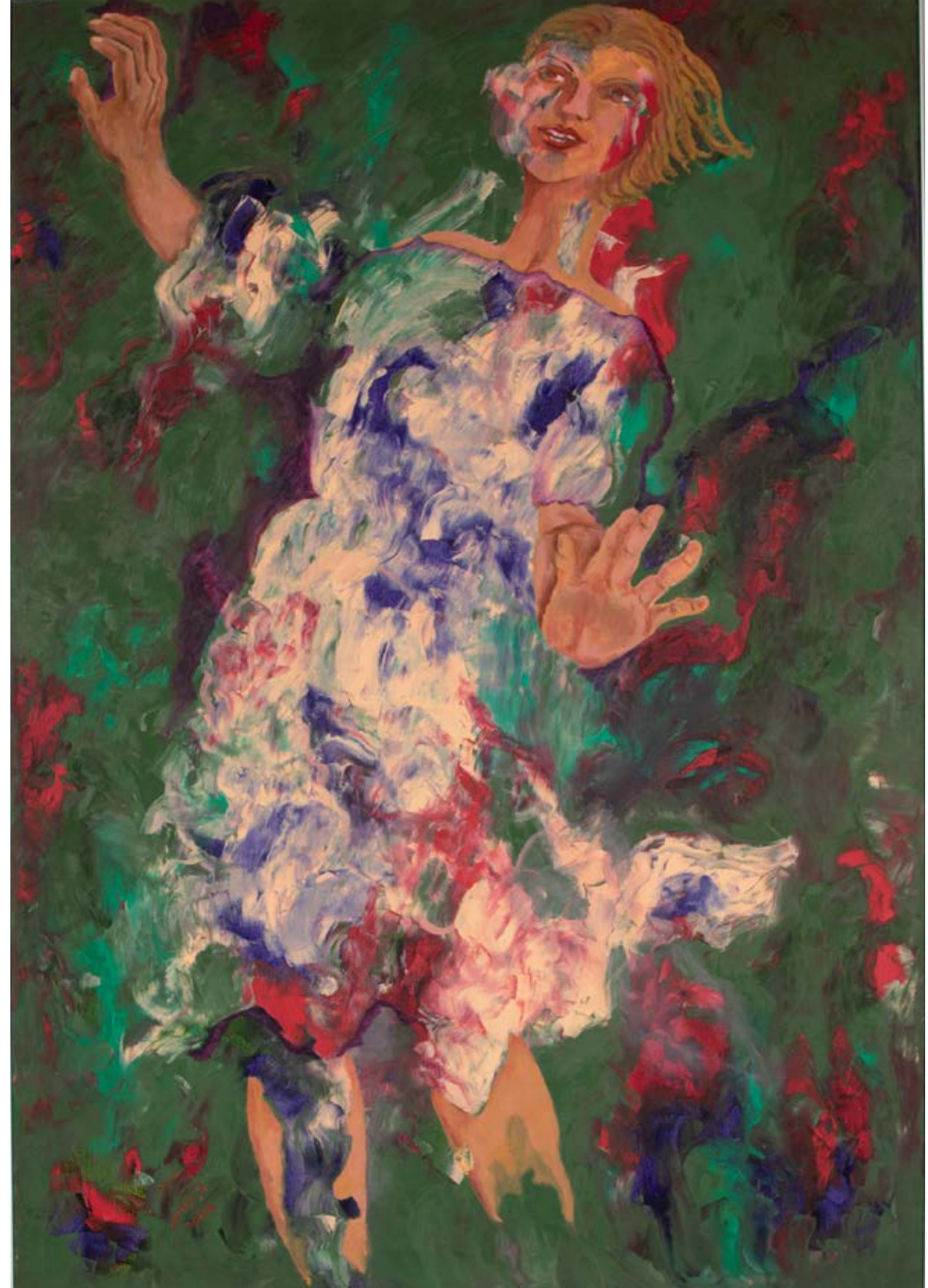
”בתוך החופש ישנה מסגרת.
הפיתוי לבטלה הוא גדול, אך הצורך
ליצור מזניק אותי קדימה”

”בעבודה עם צבע שמן יש הרבה עוצמה, אני עובדת עם צבעים נקיים ללא טרפנטין, בידיים, במכחולים ומבטאת רצונות, אהבה, כעס, תסכול, הרבה רגשות העבודה עם אקוורל עדינה יותר, מרוצה, רגועה, אינטלקטואלית. וגם פה אפשר למצוא תחושה של חיבור וניכור מעצם העבודה בחומרים מנוגדים”

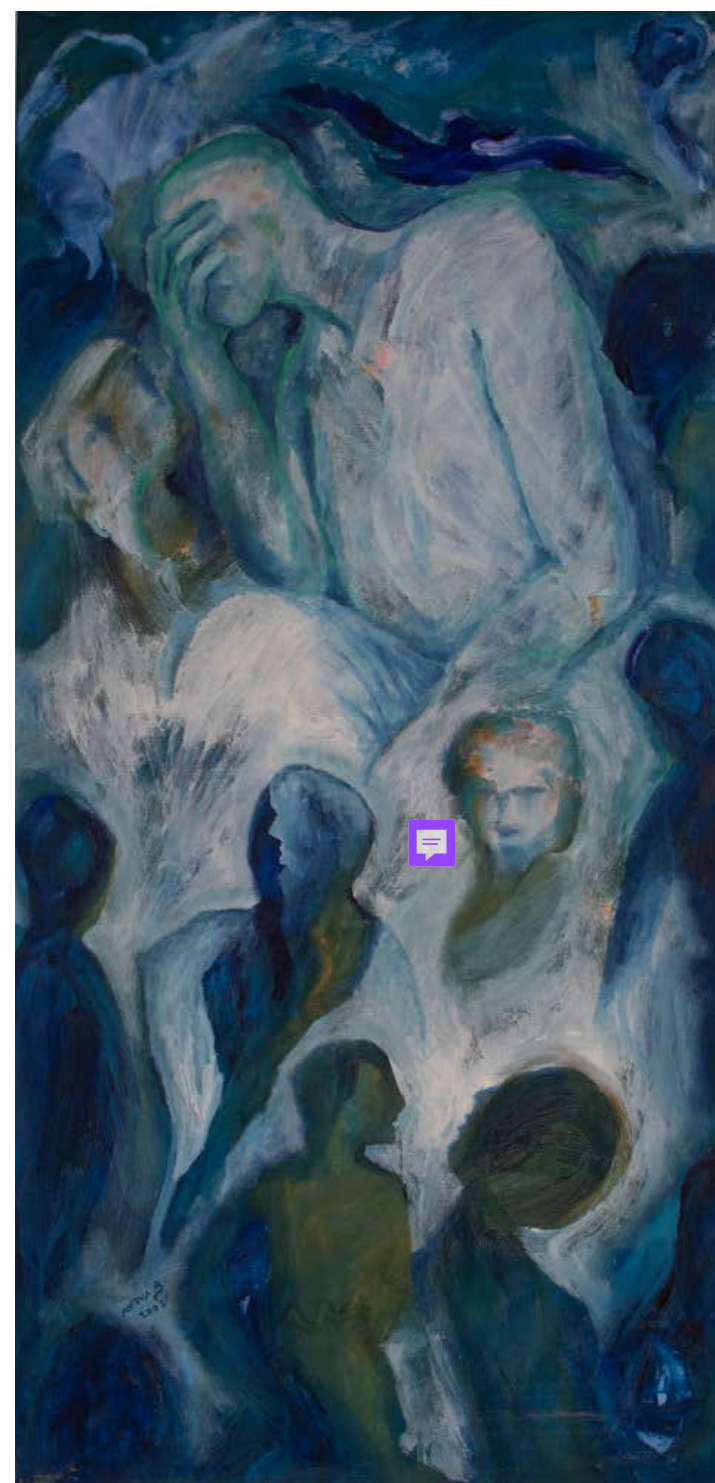

”אני מתמקדת בעיקר בתופעה האנושית
ובמורכבות שמסביב לנו. אני עוסקת
בדמויות תוך ירידה לפרטים ריאליסטים
ודייקנות ועד למושגים אבסטרקטיים”

”תנועות גוף כמביעות רגשות
ותחושות הן חלונות לנפש האדם”

ייהורים שלי מאוד שפרו עלינו,
לא סיפרו לי ולאחי שום דבר על
השואה והמקום ממנו הם באו
כשהייתי בתיכון היה משפט
אייכמן ואז למדתי על השואה
בצורה מעמיקה אבל הוריי לא
דיברו על כך אף פעם

ג פרא אדם

על הנוף
והילדות בטבע

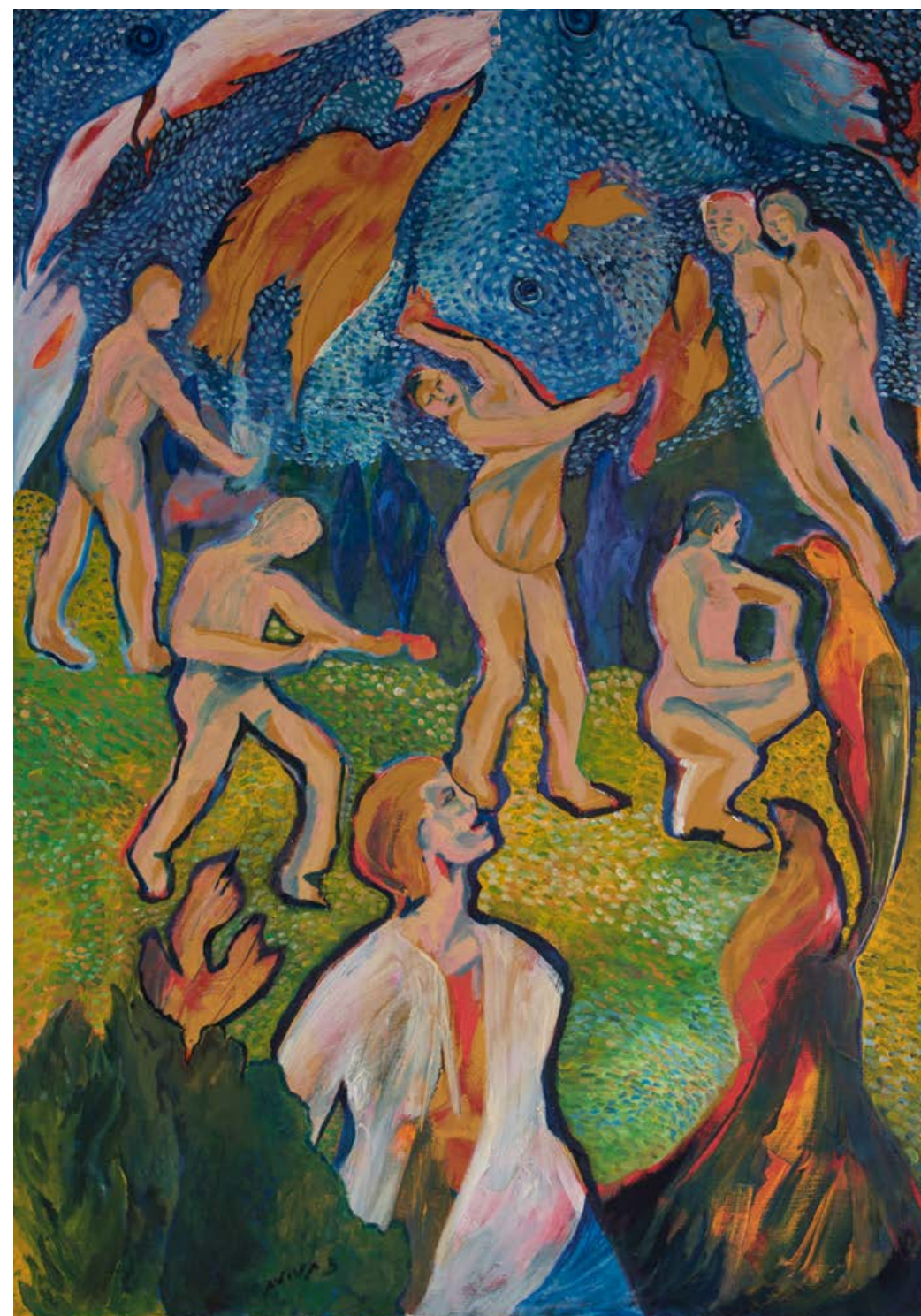

"הייתי פרא אדם. שיחקתי
 כדורגל עם הבנים, טיפסתי על
 עצים, הרבצתי מכות וניצחתי
 את הבנים. אמא שלי תמיד
 אמרה שנולדתי בח בטעות
 ושהייתי צריכה להתחלף עם
 אחי שהיה רגוע יותר"

”אני יוצרת מתוך מחשבות ורעיונות
העוסקים בנפש ובנשמה האנושיים ובאים
לידי ביטוי דרך סמלים ודרך הקשר שבין
צבע, קומפוזיציה ותנועה”

”את הילדות שלי העברתי בחדרה.
הייתי ילדה טבע. אני והחברות
שלי היינו בורחות לחוף הים במקום
ללמוד לבגרויות.”

יוצרת של כוח ורכות, יחד ולבד.

הציורים והפסלים של
אביבה ברגר

ליהיא לפיד

יוצרת של כוח ורכות, יחד ולבד.

אביבה ברגר חצבה באבן, חושפת מתוכה דמויות מלאות רכות. ובמכחולים רכים ציירה דמויות של כוח. האמנות שלה נעה בין הרך לקשה, בין האבן לקנבס, ובתוכה אביבה העמיקה וחקרה את הכמיהה הכי אנושית של כולנו, אל עצמנו ואל האחר. המתח בין היחד והלבד. בין הפרטי למשותף. הצורך ביחד שבא מתוך הקשר האימהי, הזוגי ומולו הלבד. הבדידות של הלבד והכוח והעוצמה שלו.

הרצון הזה לחבר ולהתחבר בא לידי ביטוי ביצירות שלה, בכך שכמעט תמיד, בציורים ובפסלים של אביבה, מושטת יד. יד שמחפשת יד אחרת, יד מלטפת, יד מחזיקה, מנחמת. יד הקוראת לצופה להתקרב. קריאה אינטימית כמעט. האמנות של ברגר מנכיחה כל כך הרבה עוצמה וכוח, וכמו באה בניגוד גמור למי שבמראה שלה הייתה עדינה וכמעט שברירית, ובעיניי זה חלק מהיצירה שלה. האומץ לפסל באבן הקשה, ליצור פסלים גדולים, כמו להתמודד עם כל הקשיים כולם.

והיא יכלה להם באמנות שלה.

הגוף השברירי שלה חצב באבן, מילא את העולם בצבע ויופי, ובאמנות היא יכלה לו. בחיים אולי הוא ניצח אותה, אבל הרבה אחריה יישארו עם כולנו היצירות שלה, מלאות חיים ואהבה וכוח כמו שהייתה היא. אז היא בסוף זו שניצחה והשאירה לנו כל כך הרבה יופי.

”שכבות הצבע שבציורים ביחד עם הדימויים
שחוזרים ונשנים בעבודותיי עוזרים לי
למצוא דרך לבטא רעיון, סיפור סיטואציות
שונות של ההווה האנושית על הניגודים
והקונפליקטים שבה”

שלח לי שקט טוב מוגן
שלח לי שקט מענן
שלח לי שקט ממוכן
לשמוע שקט לא מכאן
תשלח לי שקט בקופסא, מארץ רחוקה.

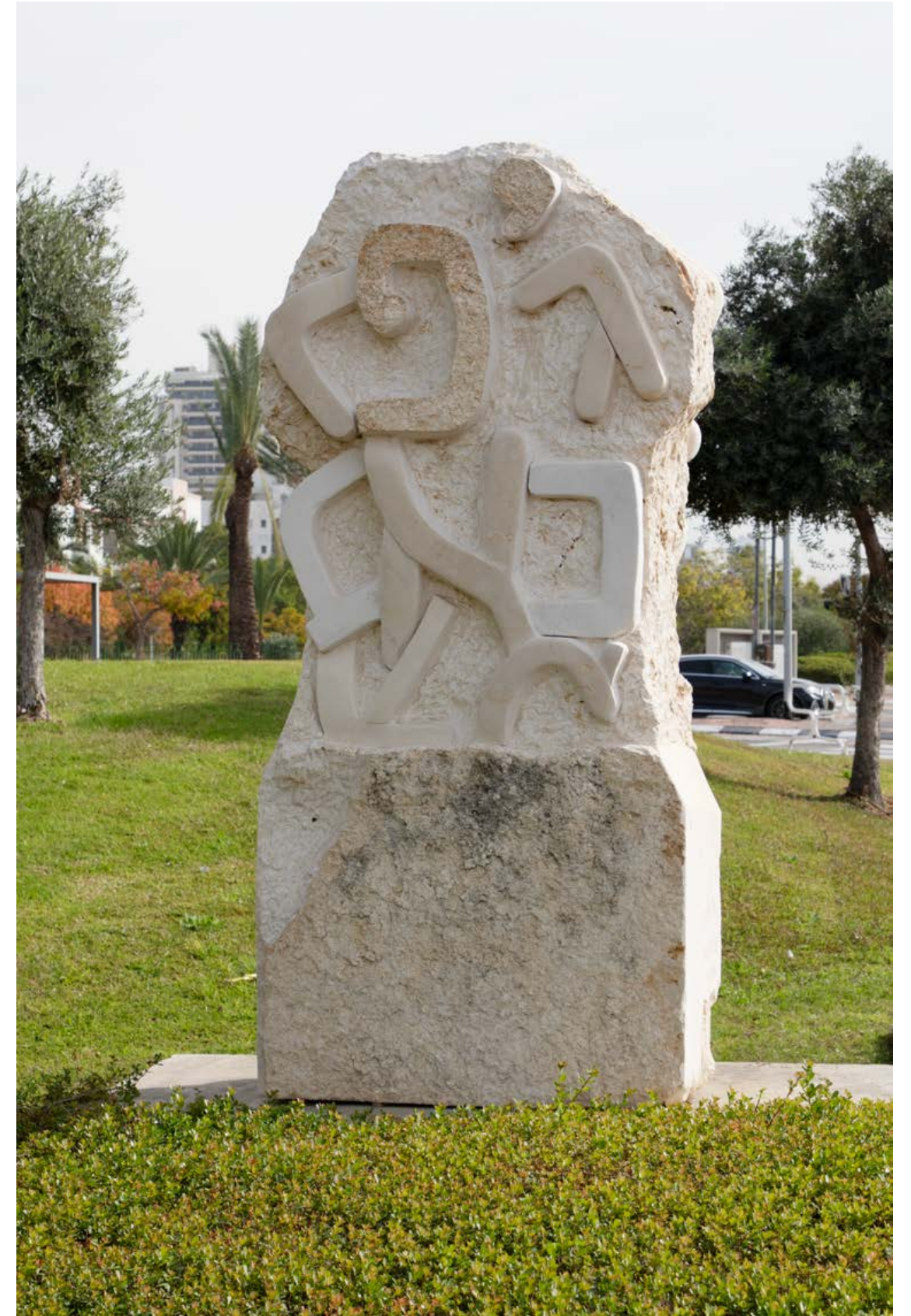
שקט, יונה וולך

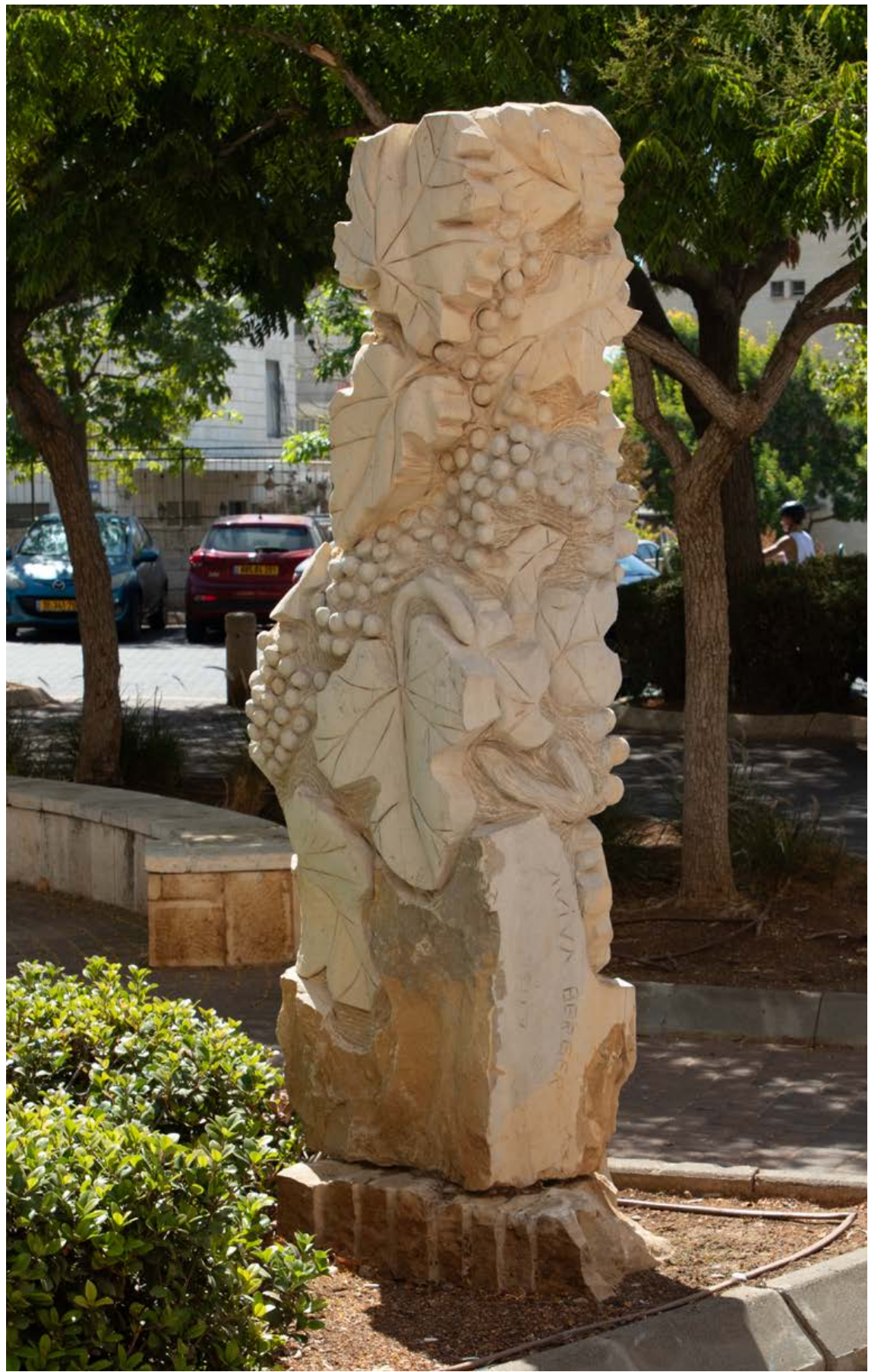

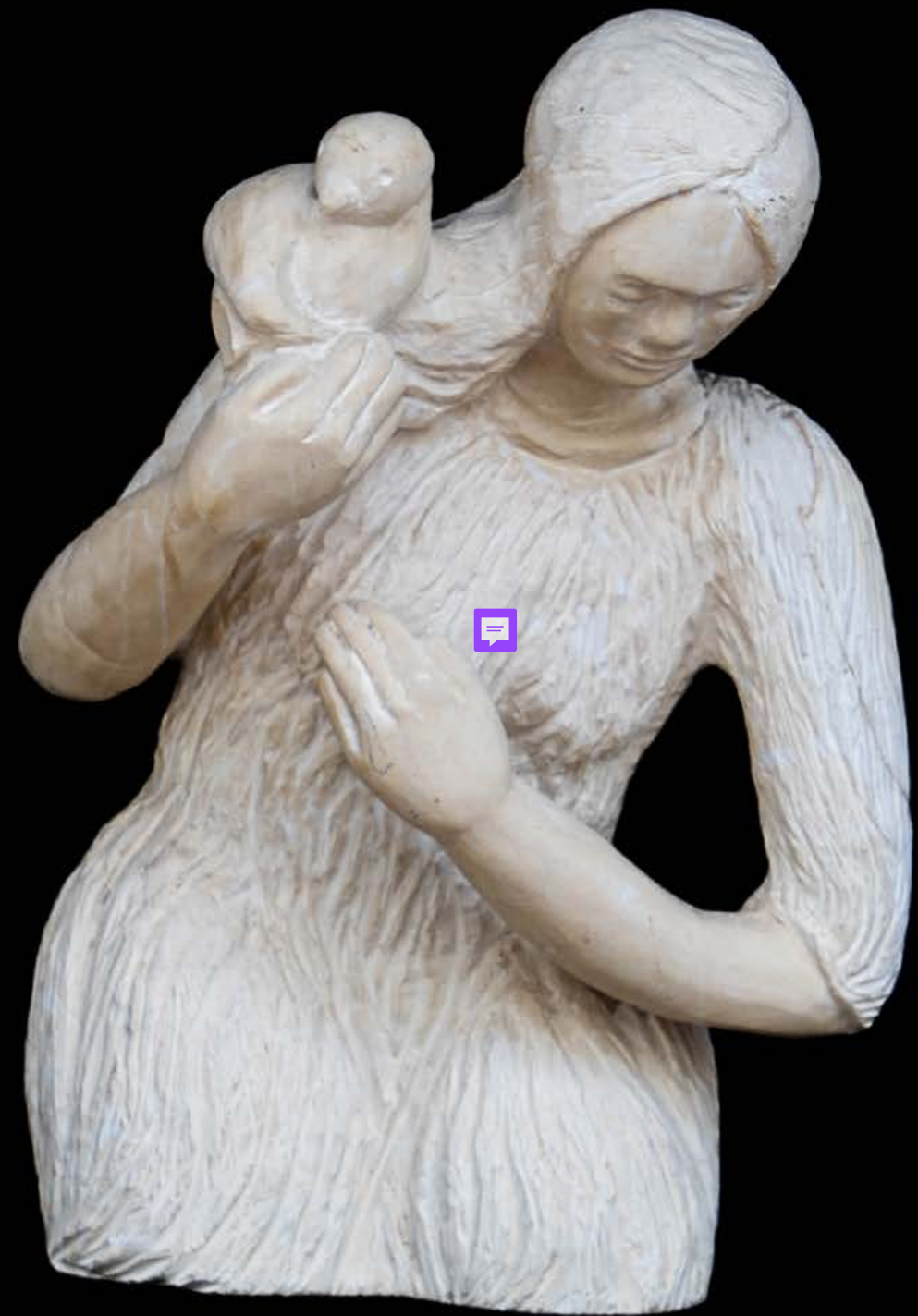

ד מה שנראה לעיין

על ספורט,
תרבות וזיכרון

”אני יוצרת ממעמקי הנפש דברים שהיו אצורים
בי שנים רבות. דברים שיש בהם אמירות:
מסורת של העם, מערכות יחסים בין אנשים
ברמות הפיזיות והנפשיות, אמירות פוליטיות
בנושא מלחמות ישראל והטרור”

[2] תערוכת קבוצתית, 2004 – גלריה רוטשילד, תל אביב
תערוכת אינדיבידואלית, 2008 – באר שבע

”התנוחות השונות, הדמויות והתנועה שבעבודותיי הן הדרך שלי לחקור מצב רוח ותודעה ואספקטים שונים של ההווה האנושית. כמיהה אל קשר אל מול הבדידות הקיומית. אני מתבוננת על האופן בו אנו מתמודדים עם עצמנו, עם הסביבה שלנו, עם אנשים אחרים, ועם ארועים חברתיים ופוליטיים המשפיעים על חיינו”

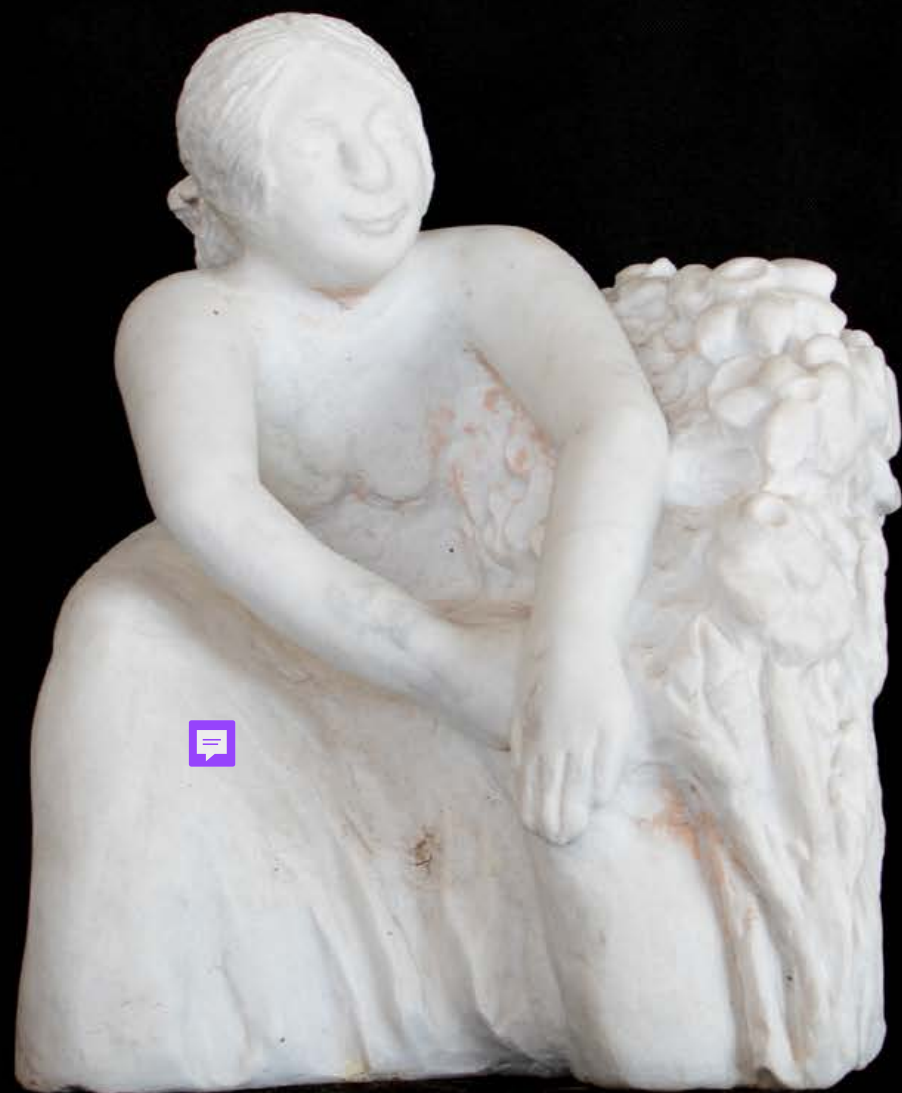

”כשאני חותכת באבן אני המאושר באדם, זה כמו מדיטציה, את לא חושבת על כלום, רק איפה לחתוך ואיפה לא. זו עבודה מדהימה”

”אמן חייב להציג את העבודות שלו. הוא מצייר מתוך דחפים
אבל הוא צריך פידבק על האומנות שלו. זה כמו כל יוצר אחר,
אם זה שף או זמר. ככה זה”